

Zaaknummer:

ZA.11-14540/D-182388

Reactienota Zienswijzen omgevingsvergunning [REDACTED]

1. DAS Rechtsbijstand, namens mevrouw A. de Ruiter, Munnekemoer Oost 39 Ter Apel. Ingekomen 26 april 2017.

De zienswijze is bij brief van 26 september 2017 ingetrokken wegens verhuizing van client.

Samengevat:

De door DAS ingediende zienswijze wordt buiten de verdere beoordeling gelaten.

2. Zienswijzen Achmea, namens [REDACTED], Munnekemoer Oost 49 Ter Apel

Samenvatting zienswijze:

In zijn algemeenheid wordt gesteld dat door het plan het woon en leefklimaat ter plaatse zeer negatief wordt beïnvloed.

1. Procedureel

Gesteld wordt dat het besluit niet bekend is gemaakt voordat het ter inzage is gelegd.

Reactie:

De aanvraag en de ontwerpvergunning zijn met ingang van 16 maart 2017 te inzage gelegd. De publicatie ten aanzien van de terinzagelegging is verschenen in de Ter Apeler Courant van 15 maart 2017 en in de Staatscourant van 17 maart 2017. Ook is de ontwerpvergunning voor 16 maart 2017 geplaatst op de website van de gemeente Vlagtwedde.

De publicatie in de Staatscourant is daarmee niet verschenen voorafgaande aan de terinzagelegging. De opmerking van reclamant is in die zin terecht dat een deel van de publicaties niet op tijd op de daarvoor bestemde plaats is verschenen.

De omissie ten aanzien van de publicatie in de Staatscourant is niet opgemerkt.

Het is niet aannemelijk dat de belangen van reclamanten daardoor op enigerlei wijze zijn geschaad. De zienswijze is immers tijdig en volledig ingediend.

2. Beleidsregel aanwijzing grens bebouwde kom in kader Wet geurhinder en veehouderij

Samenvatting zienswijze:

De beleidsregel die de gemeente Vlagtwedde heeft vastgesteld inzake de bebouwde kom in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij dient buiten beschouwing te worden gelaten. De woning van de cliënten ligt op grond van deze beleidsregels buiten de bebouwde kom. Men is van mening dat de woning Munnekemoer Oost 44 in de bebouwde kom ligt.

Reactie:

De vraag of de woning Munnekemoer Oost 44 binnen of buiten de bebouwde kom ligt is niet van belang. Er wordt aan zowel de afstandseis voor geurgevoelige objecten binnen als buiten de bebouwde kom, zoals vastgesteld in de Wet geurhinder en veehouderij, voldaan. Aan de beleidsregel komt in dit geval geen betekenis toe.

3. Mer beoordeling

Samenvatting zienswijze:

Men is van mening dat gelet op de schaalgrootte van het bedrijf en omdat moet worden afgeweken van de provinciale omgevingsverordening een MER had moeten worden opgesteld omdat daarin alle effecten, inclusief alternatieven, goed in beeld worden gebracht en op basis daarvan de aanvaardbaarheid kan worden beoordeeld.

Reactie:

Het Besluit milieueffectrapportage bepaalt wanneer een m.e.r. dan wel een m.e.r.-beoordeling nodig is. Niet de schaalgrootte van het project, de ligging van het project of de strijdigheid van het plan met de POV bepalen dit.

In het m.e.r.-beoordelingsbesluit is ruim aandacht besteed aan de effecten van het plan op het milieu. Alle belangen zijn afgewogen en naar aanleiding van alle informatie is de conclusie getrokken dat het opstellen van een milieueffectrapport niet nodig is.

4. Besluit huisvesting

Samenvatting zienswijze:

Men is van mening dat geen beroep kan worden gedaan op de uitzonderingsbepaling in artikel 3, lid 3 van het Besluit huisvesting, omdat zo wordt gesteld er voor 30 juni 2015 geen volledige aanvraag zou zijn ingediend. De aanvraag is ook na 30 juni 2015 gewijzigd en aangevuld. In die omstandigheid kan niet worden gesproken van een tijdig ingediende ontvankelijke aanvraag.

De huisvestingssystemen zouden moeten voldoen aan de waarde in kolom C aangezien aannemelijk is dat de stallen niet voor 1 januari 2018 worden gebouwd.

Verder wordt gesteld dat er voor jongvee op grond van het Besluit huisvesting een maximale ammoniakemissiewaarde geldt van 2,5 kg per dierplaats per jaar

De algemene conclusie is dat de huisvestingssystemen niet voldoen aan het Besluit huisvesting. Daardoor heeft ook beoordeling van de ammoniakemissie o.a. in het kader van de Wet natuurbescherming niet op de juiste wijze plaatsgevonden

Reactie:

Naar leiding van de inwerkingtreding van het Besluit emissiearme huisvesting per 1 augustus 2015 is het huisvestingssysteem in stal 5 gewijzigd. De milieutekening bij de aanvraag is daarop aangepast. Stal 5 zou aanvankelijk worden uitgevoerd met een traditioneel huisvestingssysteem met weidegang voor de in de stal te houden koeien. Nu wordt stal 5 uitgevoerd als vrijloopstal waarin de koeien overigens ook weidegang krijgen. Voor een vrijloopstal gelden op grond van het Besluit emissiearme huisvesting geen maximale ammoniakemissiewaarden. De overige stallen voor het melkrundvee (stallen 1 en 2) worden uitgevoerd met huisvestingssysteem BWL 2001.28.V1. Dit huisvestingssysteem heeft een ammoniakemissie van 10,2 kg per dierplaats per jaar en voldoet aan de eis uit kolom B van het Besluit emissiearme huisvesting.

Er hoeft in casu derhalve geen beroep te worden gedaan op de uitzonderingsbepaling in artikel 3, lid 3 van het Besluit emissiearme huisvesting. De tekst in de considerans (paragraaf 3.8.2.3) is aangepast.

Huisvestingsystemen die aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting voldoen zijn BBT en mogen worden vergund. Tot 1 januari 2018 zijn de toegepaste huisvestingssystemen in stal 1 en stal 2 BBT en kan daarvoor een omgevingsvergunning worden verleend.

Vanaf 1 januari 2018 geldt voor huisvestingssystemen in melkrundveestallen die gebouwd worden na 1 januari 2018 de ammoniakemissiewaarde uit kolom C van het Besluit emissiearme huisvesting.

De toegepaste huisvestingssystemen in stal 1 en 2 voldoen hier niet aan. Het Besluit emissiearme huisvesting heeft een rechtstreekse werking. Op grond van deze rechtstreekse werking kunnen de thans vergunde huisvestingssystemen voor de melkrundveestallen 1 en 2, er van uit gaande dat de stallen niet gebouwd zijn voor 1 januari 2018, niet meer worden toegepast. Dit betekent dat in de stallen een ander huisvestingssysteem zal moeten worden toegepast dat voldoet aan de maximale ammoniakemissiewaarde uit kolom C. Voor deze noodzakelijke verandering zal te zijner tijd een omgevingsvergunning voor de activiteit "het veranderen van een inrichting" moeten worden aangevraagd.

Voor vrouwelijk jongvee gelden op grond van het Besluit emissiearme huisvesting geen maximale ammoniakemissiewaarden.

5. Geur mestopslag

Samenvatting zienswijze:

In de geurbeoordeling worden geurbronnen (mest onder de stallen en de geur van de mestopslag in de silo's) apart beoordeeld. Men is van mening dat de geur van de mestopslag en van de stallen moet worden gecumuleerd aangezien dit als relevant wordt gezien. Nu dit niet is gebeurd is de geurbeoordeling gebrekkig.

Reactie:

De beoordeling van geur veroorzaakt door dieren in stallen dient plaats te vinden overeenkomstig de bepalingen in de Wet geurhinder en veehouderij. Deze wet is daarvoor het exclusieve toetsingskader. Op grond van deze wet gelden voor het houden van melkrundvee en vrouwelijk jongvee vaste in acht te nemen afstanden. Op grond van de wet mag de geur van de stallen niet worden gecumuleerd met de geur van de mestopslagen. Afgezien van het feit dat de Wet geurhinder en veehouderij het niet toestaat is het cumuleren van de geur van de stallen en de mestopslag niet mogelijk omdat voor rundvee geen greumissiefactoren zijn vastgesteld.

6. Geluid

Samenvatting zienswijze:

In het ontwerpbesluit wordt uitgegaan van de normen zoals genoemd in de Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening. Men is van mening dat voor de normstelling had moeten worden uitgegaan van een landelijke omgeving en niet zoals in de ontwerpvergunning van de normstelling voor een rustige woonwijk. Als er twijfel bestaat over de vraag welk omgevingstype in dit geval maatgevend zou zijn, dient het referentieniveau van het omgevingsgeluid te worden bepaald overeenkomstig de Handreiking en dat is niet gebeurd. Daarom had bij het ontwerpbesluit uit moeten worden gegaan van een landelijke omgeving met daarbij horende richtwaarden. Verder wordt gesteld dat de normstelling voor indirecte hinder ter plaatse van de woning Munnekemoer Oost 49 wordt overschreden.

Reactie:

Munnekemoer Oost is een lintbebouwing en is onderdeel van de doorgaande weg tussen Ter Apel en Emmercompasuum. In de directe nabijheid van de inrichting ligt tussen de percelen Munnekemoer Oost 39 en 42 verder een tankstation. Gelet op de aard van de weg, de omgeving en de daarin plaatsvindende activiteiten kan de omgeving worden getypeerd als een "rustige woonwijk". Hierover bestaat ons inziens geen twijfel. In het akoestisch onderzoek is het referentieniveau van het omgevingsgeluid ten gevolge van het verkeer over Munnekemoer Oost indicatief berekend. Ook op basis daarvan blijkt dat Munnekemoer Oost kan worden getypeerd als "rustige woonwijk".

De inrichting voldoet in de representatieve bedrijfssituatie overigens aan de normstelling voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau geldend voor een landelijke omgeving. De aan de vergunning verbonden geluidgrenswaarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau zijn, voor zover het betreft de representatieve bedrijfssituatie, lager dan wel gelijk aan de richtwaarden die gelden voor een landelijke omgeving. Alleen voor de incidentele bedrijfssituatie zijn hogere geluidgrenswaarden vergund.

De indirecte hinder is alleen berekend op de woning Munnekemoer Oost 42, omdat deze dichterbij de weg is gesitueerd dan de woning Munnekemoer Oost 49.

Bij een gelijkwaardige verdeling van het verkeer, 50% in noordelijke richting en 50 % in zuidelijke richting, is deze woning maatgevend voor de beoordeling van de indirecte hinder. Ter plaatse van de woning Munnekemoer Oost 42 wordt alleen tijdens de incidentele bedrijfssituatie de norm voor indirecte hinder overschreden. Omdat het een incidentele overschrijding betreft wordt de overschrijding acceptabel geacht. De indirecte hinder op de woning Munnekemoer Oost 49 zal, omdat deze verder van de weg ligt, niet hoger zijn dan op de woning Munnekemoer Oost 42.

7. Overlast ongedierte

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het in de vergunning opgenomen voorschrift met betrekking tot ongedierte bestrijding niet afdoende is en niet handhaafbaar. Er zijn verdergaande maatregelen noodzakelijk.

Reactie:

In voorschrift 1.1.3 van de vergunning is voorgeschreven dat het aantrekken van insecten en van ongedierte moet worden voorkomen en dat als de omstandigheden daartoe aanleiding geven er doelmatige bestrijding moet plaatsvinden. Verder zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot de opslag van afvalstoffen en in de Regeling dierlijke producten, welke rechtstreeks op de inrichting van toepassing is, zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot de opslag van kadavers. Wij zijn van mening dat met deze voorschriften het aantrekken van ongedierte in voldoende mate kan worden voorkomen. Voorschrift 1.1.3 biedt daarnaast voldoende basis om op grond daarvan ongedierte bestrijding, indien nodig, te verlangen.

8. Volksgezondheid

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het aspect volksgezondheid niet is beoordeeld volgens de meest recente rapporten. Dit dient alsnog te gebeuren.

Reactie:

Er zijn in de periode tussen het indienen van de aanvraag en het opstellen van het ontwerpbesluit meerdere onderzoeken uitgevoerd en publicaties verschenen ten aanzien van de mogelijke gevolgen van veehouderijbedrijven op de gezondheid van omwonenden. Daarin komen zowel positieve als negatieve effecten op de gezondheid naar voren. De negatieve effecten komen met name naar voren waar het gaat om pluimveebedrijven en geitenhouderijen. De onderzoeken spitsen zich verder toe op concrete situaties en in het bijzonder op gebieden met een grote dichtheid aan intensieve veehouderijbedrijven. De onderzoeksresultaten zijn niet als algemeen geldend aan te merken. Om die reden is bij deze vergunning volstaan met de beoordeling van de aanvraag aan de geldende wet- en regelgeving die ook bedoeld is voor de bescherming van de belangen van omwonenden.

In dit verband dient ook gewezen te worden op een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 juni 2017 waarin de volgende rechtsoverweging is opgenomen:

“In het rapport waar naar verwezen wordt is geconcludeerd dat geen eenduidig antwoord kan worden gegeven op de vraag of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van omwonenden. Dit betekent dat uit het rapport niet kan worden afgeleid dat het wonen in de buurt van veehouderijen tot gezondheidsschade leidt. Op basis van dit rapport kan daarmee geen objectief te verwachten overlast van de nieuwe bestemming worden aangenomen”

Op basis van de huidige stand van zaken van onderzoek en beleidsvorming kan niet gesteld worden dat de realisering van het melkrundveebedrijf een zodanige impact op de gezondheid van de omwonenden zal hebben dat om die reden de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten worden geweigerd.

Overigens is ook het advies van de GGD geactualiseerd. Daaruit komen eveneens geen motieven naar voren die tot het weigeren van de omgevingsvergunning zouden moeten leiden.

Zienswijzen m.b.t. activiteit planologisch afwijken

9. Strijd met regels provinciale omgevingsverordening

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het bouwplan in strijd met artikel 2.26.4 van de provinciale omgevingsverordening. Dit artikel is niet buitenwerking gesteld door de voor de gemeente Vlagtwedde in artikel 2.26.5 van de provinciale omgevingsverordening vastgestelde afwijkende regeling.

Reactie:

De door reclamanten gegeven interpretatie van het gestelde in de artikelen 2.26.4 en artikel 2.26.5 is niet juist.

Artikel 2.26.4 geeft een mogelijkheid om af te wijken van artikel 2.26.3 en vormt daarmee een uitzondering op het verbod om in een bestemmingsplan ruimte te geven voor agrarische bouwpercelen van meer dan 2 ha. Die beperking is op grond van art. 2.26.5 niet van toepassing op het onderhavige bouwperceel. Wanneer de hoofdregel genoemd in artikel 2.26.3 niet van toepassing is, is uiteraard ook de uitzondering daarop niet van toepassing.

10. Lichthinder

Samenvatting zienswijze:

Men is van mening dat voor wat betreft lichthinder onverkort moet worden voldaan aan de daarvoor in de PMV gestelde regels. Het in de ontwerpvergunning ingenomen standpunt dat deze regels niet handhaafbaar zijn wordt niet gedeeld.

Men is van mening dat de regels in de PMV volstrekt duidelijk zijn en dat de ontwerpvergunning hiermee in strijd is.

Het als voorschrift opnemen van de convenant-eisen kan niet als op basis van de aanvraag niet kan worden beoordeeld of daaraan kan worden voldaan.

Reactie:

Als aan de eisen van het convenant wordt voldaan wordt zeker voldaan aan de Instructieregels in de provinciale omgevingsverordening. De regels in het convenant zijn zodanig dat zowel bestaande stallen als nieuw te bouwen stallen daaraan kunnen voldoen. De regels hebben met name betrekking op de kleur van de windschermen in de zijgevels van de stallen, de ophanghoogte en uitvoering van de verlichtingsarmaturen, de te voeren verlichtingssterkte en het in acht nemen van een donkerperiode. De provincie Groningen heeft de totstandkoming van het convenant ondersteund.

In het milieuplan 2017-2020 van de provincie Groningen staat over het convenant geschreven dat het convenant een goede basis vormt om de kernkwaliteit duisternis te behouden en de verbeteren. De effecten van het convenant zullen in 2018 worden geëvalueerd. De evaluatie zal worden betrokken bij de besluitvorming over de bijstelling van de instructieregels zoals die thans zijn opgenomen in de Omgevingsverordening.

12. Waardevermindering

Samenvatting zienswijze:

Het plan leidt tot waardevermindering van onroerende zaken. De aanvrager dient er rekening mee te houden dat deze op hem zullen worden verhaald.

Reactie:

Het is niet op voorhand uitgesloten dat er een wijziging in de waarde komt van de panden in de directe omgeving. Indien daarvan sprake is kan door betrokkene een beroep gedaan worden op een planschadevergoeding. Die vergoeding komt uiteindelijk ten laste van aanvrager die daarvoor een planschadeovereenkomst met de gemeente heeft gesloten en er dus van op de hoogte is dat er kosten op hem verhaald kunnen worden.

Samengevat:

De door Achmea ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om af te zien van medewerking aan het door de initiatiefnemer ingediende verzoek.

3. Zienswijzen Natuur- en milieufederatie, Milieudefensie Amsterdam en Milieudefensie Zuidoost Groningen

Samenvatting zienswijze:

In het algemeen wordt gesteld dat grote melkrundveehouderijen, waartoe het bedrijf van [REDACTED] wordt gerekend, niet inpasbaar zijn in het Groninger landschap omdat:

1. industriële uitstraling;
2. niet inpasbaar in het landschap;
3. er wordt afbreuk gedaan aan natuurwaarden en de recreatieve en toeristische waarden van het gebied;
4. geen echte weidegang, alle voer moet worden aangevoerd naar de stal en mest wordt afgevoerd.
Het gaat om intensieve veehouderij;
5. aantasting landschappelijke en ecologische waarden en achteruitgang van de biodiversiteit
6. hoge ziektedruk en hoge uitstoot van ammoniak en fijn stof en daardoor risico's voor de volksgezondheid;
7. extra hoge ammoniakdeposities op Natura 2000 gebieden in Nederland en Duitsland;
8. toename zware transporten;
9. leefbaarheid op platteland komt onder druk;
10. voer soja producten leidt tot bomenkap in Zuid Amerika met ernstige sociale, ecologische en klimaatgevolgen tot gevolg;
11. verlies aan werkgelegenheid door weg concurreren van gezinsbedrijven;
12. geen maatschappelijk draagvlak;
13. concurrentiepositie gezinsbedrijven komt in gevaar;
14. dit soort bedrijven is niet duurzaam en past niet in het huidige economische perspectief voor de melkveehouderij in Nederland.

Gesteld wordt dat alleen al om voornoemde redenen geen goede ruimtelijke ordening kan aantonen dat megastallen inpasbaar zijn in het Groninger landschap. Dit geldt temeer voor megastallen in de buurt van woningen zoals hier aan de orde.

Reactie:

Algemeen

Reclamant acht een groot melkrundveehouderijbedrijf niet inpasbaar in het Groninger landschap en geeft daarbij een aantal motieven waarom er in zijn algemeenheid niet voor gekozen zou moeten worden voor grootschalige agrarische bedrijven.

Daar waar het gaat om aspecten ten aanzien van de industriële uitstraling van dergelijke bedrijven, de keuze voor het al dan niet toepassen van weidegang, de leefbaarheid op het platteland, de gevolgen van het aanvoeren van veevoer uit andere werelddelen, de concurrentieverhoudingen en het economisch perspectief voor de melkveehouderij in Nederland gaat het om politieke afwegingen die het schaalniveau van het project te boven gaan.

Op landelijk niveau is er geen vastgesteld beleid of regelgeving die schaalvergroting in de agrarische sector onmogelijk maakt, weidegang verplicht stelt, de import van sojaproducten beperkt wegens gevolgen voor het land van herkomst, schaalvergroting ter bescherming van gezinsbedrijven beperkt of vanwege een mogelijk veranderend perspectief op de melkveehouderij en realisering van een grootschalig veehouderijbedrijf onmogelijk maakt.

De visie van reclamanten op deze problematiek kan in de toekomst wellicht leiden tot ander beleid en daarop geënte nieuwe regelgeving maar daarvan is op dit moment geen sprake.

Voor wat betreft het provinciale beleid is ten aanzien van dit project een uitgebreide discussie en politieke besluitvorming aan de orde geweest en op basis van de daarbij gepleegde afwegingen is geconcludeerd dat de realisering van een dergelijke grootschalig veehouderijbedrijf tot de mogelijkheden behoort.

Door een expliciete vermelding in de provinciale omgevingsverordening is daarvoor ook de juridische basis gegeven.

In de gemeentelijke bestemmingsplannen zijn de op dat moment aanwezige agrarische bedrijven aangegeven en met name in het bestemmingsplan Buitengebied zijn de mogelijkheden aangegeven om “binnenplannen” medewerking te verlenen aan de vergroting van agrarische bouwpercelen. Binnen de regels van het bestemmingsplan zijn die mogelijkheden, in overeenstemming met de toen geldende provinciale regels, beperkt.

Voor de situaties met een impact die niet direct binnen algemene kaders van een bestemmingsplan in algemeen geldende regels zijn te vatten dient een op de situatie toegesneden afweging te worden gemaakt.

Daarbij is het wel van belang om de plannen af te beoordelen tegen de achtergrond van het algemene beleid zoals dit in het bestemmingsplan Buitengebied is vastgesteld. Als hoofdlijn is in de toelichting (par. 5.1) van dit bestemmingsplan aangegeven dat het buitengebied primair is bedoeld voor de basisfuncties landschap, natuur, landbouw, water en recreatie en aan die functies een doorslaggevend belang wordt toegekend.

Bij de beoordeling van de plannen is in eerste instantie geconstateerd dat de vestiging van het agrarische bedrijf past binnen landelijke en provinciale regelgeving en beleid en op grond van het gemeentelijke beleid gezien moet worden als een functie waarvoor het buitengebied met name is bedoeld.

In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven welke gevolgen de vestiging van het bedrijf heeft voor andere functies in het gebied en op welke wijze dit is onderzocht. Op grond van de resultaten van de gepleegde onderzoeken en in aanmerking nemende de eisen die aan de inrichting van het bedrijf worden gesteld wordt geconcludeerd dat dit bedrijf op de aangegeven locatie aanvaardbaar is.

Deze afweging is ook eerder door de gemeenteraad bij de afgifte van de voorlopige verklaring van geen bedenkingen gemaakt en noch de wijzigingen in de wetgeving noch de geactualiseerde onderzoeken geven aanleiding om, ten aanzien van de aanvaardbaarheid van dit bedrijf tot andere conclusies te komen.

1. Toetsing bestemmingsplan

Samenvatting zienswijze:

De bestemmingsplannen waaraan is getoetst staan niet op Ruimtelijke plannen. Verzocht wordt deze alsnog op Ruimtelijke plannen te zetten en het ontwerpbesluit opnieuw ter inzage te leggen.

Reactie:

Het bestemmingsplan Buitengebied 2009 is op 22 oktober 2009 vastgesteld en op dat moment waren de regels ten aanzien van de digitale vaststelling niet van toepassen. Om die reden is het bestemmingsplan niet gepubliceerd op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het plan was daarvoor technisch ook niet geschikt en is uiteraard wel op een andere wijze in te zien. Onder andere op de gemeentelijke website.

Inmiddels is het plan na het doorvoeren van een aantal wijzigingen in 2015 wel, ter informatie, als geconsolideerde versie op de website geplaatst. Het spreekt voor zich dat de analoog vastgestelde versie van het bestemmingsplan van kracht blijft voor zover daarvan niet met een daarvoor geëigende procedure wordt afgeweken.

Omdat het plan niet in digitale vorm is vastgesteld is een ter inzagelegging van het bestemmingsplan Buitengebied 2009 zoals dat is vastgesteld bij besluit van 22 oktober 2010 op ruimtelijkeplannen.nl niet aan de orde.

Op grond daarvan is ook het opnieuw ter inzage leggen van het ontwerpbesluit niet aan de orde.

Samenvatting zienswijze:

Niet duidelijk is op welke aspecten het plan in strijd is met de genoemde bestemmingsplannen.

Niet duidelijk is of sprake is van een uitbreiding van een agrarisch bouwperceel of het aanleggen van een nieuw bouwperceel.

Reactie:

In de ruimtelijke onderbouwing is, met verwijzing naar de bestemmingsplannen Buitengebied 200, aangegeven welke planregels op het gebied van toepassing zijn. In de ontwerpvergunning is aangegeven waarvoor een vergunning wordt verleend.

Reclamanten geven aan dat het niet duidelijk is of er sprake is van een uitbereiding van een agrarisch bouwperceel of het aanleggen van een nieuw agrarisch bouwperceel. Het onderscheid is in het kader van deze procedure niet relevant. Indien en voor zover dit onderscheid van belang zou kunnen zijn bij de toepassing van de regels in de Provinciale omgevingsverordening wordt verwezen naar de reactie op de zienswijze van Achmea Rechtsbijstand.

Ook is het niet noodzakelijk om tot in detail aan te geven op welke punten de voorliggende plannen afwijken van de thans geldende planregels. Immers in de aanvraag, de daarbij behorende ruimtelijke onderbouwing en verdere bijlagen is exact aangegeven waarvoor een vergunning wordt gevraagd. Bij verlening van de vergunning wordt voor de daarin opgenomen bouw-, aanleg- en milieuactiviteiten toestemming verleend met de daaronder vallende gebruiksmogelijkheden. Op dat moment is het niet meer relevant of er eerder planregels zijn waar van af geweken wordt.

2. Belangenafweging

Samenvatting zienswijze:

Niet alle rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen zijn afgewogen. Er heeft geen integrale belangenafweging plaatsgevonden.

De gemaakte belangenafweging is beperkt tot de vraag of het plan aan alle wettelijke regels en normen voldoet en voor zover dat niet het geval is of de regels kunnen

worden aangepast. Het besluit is onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd.

Door de gevolgde methode van keukentafelgesprekken hebben derde belanghebbenden geen volwaardige plaats gekregen in de belangenafweging. Dit wordt in strijd geacht met de letter en het doel van de Algemene wet bestuursrecht. Duitse burgers en maatschappelijke organisaties zijn niet betrokken in deze procedure. Verzocht wordt op alle belanghebbenden, zeker de Duitse omwonenden en organisaties hiertoe alsnog in de gelegenheid te stellen.

Reactie:

Bij het nemen van het besluit zijn zowel de belangen van de aanvrager als de belangen van de (derde)belanghebbenden en de omgeving betrokken. De relevante feiten en belangen zijn bij de besluitvorming betrokken. Daarbij spreekt het voor zich dat in de stukken verantwoord wordt of en in welke mate voldaan wordt aan formele regels omdat juist die zijn bedoeld voor de bescherming van belangen van derden.

Met verwijzing naar alle aspecten die bij de beoordeling van het verzoek aan de orde zijn gekomen kan niet anders worden geconcludeerd dan dat van een integrale belangenafweging sprake is.

Met de beoordeling op alle relevante aspecten is er ook sprake van een zorgvuldige voorbereiding.

Het besluit is onderverdeeld in (milieu-) aspecten die elk afzonderlijk worden gemotiveerd in de considerans. Hierbij wordt aangesloten bij de geldende wet- en regelgeving. Per onderdeel is gemotiveerd aangegeven waarom wij vinden dat wordt voldaan aan de betreffende wet- en regelgeving.

Reclamanten geven aan dat de gevolgde methode van keukentafelgesprekken waarbij geen derde belanghebbenden, waaronder de bewoners en instanties aan de Duitse zijde zijn betrokken niet voldoet aan de regels en het doel van de Algemene wet bestuursrecht.

De stelling van reclamanten veronderstelt dat zij die zich belanghebbend achten (c.q. die reclamanten belanghebbend achten) het recht zouden hebben om deel te nemen aan voorbereidende gesprekken en de uitwerking van de plannen in een fase waarop de concrete plannen worden ontwikkeld. Daarvoor is in ieder geval geen juridische basis aanwezig en een dergelijke handelwijze is noch gebruikelijk noch noodzakelijk om voldoende kennis te vergaren om tot een verantwoorde beslissing te komen.

Bij de voorbereiding van de vergunning zijn alle relevante onderzoeken uitgevoerd, is (ten overvloede) een analyse gemaakt van de gevolgen door TUV, is er overleg gevoerd met de daarvoor in aanmerking komende instanties, en is (op basis van de eigen provinciale werkwijze) keukentafeloverleg gevoerd. De mening van de omwonenden in het Duitse gebied is, zoals dat veelal in Duitsland gebruikelijk is, is verwoord in de reactie van de Stad Haren-Ems. Op basis van de op die manier verkregen informatie is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld en een ontwerp omgevingsvergunning. Deze stukken zijn vervolgens op de gebruikelijke manier voor een ieder ter inzage gelegd om ook een ieder in de gelegenheid te stellen om door middel van zienswijzen eventuele bezwaren, wensen en opmerkingen kenbaar te maken. De inhoud van die zienswijzen worden betrokken bij de besluitvorming over het al dan niet verlenen van een vergunning.

Deze in de wet geborgde zorgvuldige voorbereidingsprocedure zorgt er voor dat alle relevante belangen bij de besluitvorming worden betrokken.

Dat reclamanten vinden dat hun betrokkenheid en die van anderen bij de voorbereiding van de plannen en die van anderen ruimer zou moeten zijn is een mening die niet wordt gedeeld.

3. Industriële uitstraling, landschappelijke inpassing,

Samenvatting zienswijze:

De bedrijfsgebouwen zullen het landschap domineren. Een goede landschappelijke inpassing is niet mogelijk. Door de industriële uitstraling horen grootschalige veehouderijen niet op het platteland

Reactie:

Reclamant stelt dat de bedrijfsgebouwen het landschap domineren en niet op een goede manier ingepast kunnen worden met de stelling dat een grootschalige veehouderij niet op het platteland thuis hoort.

In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat dit veehouderijbedrijf, in de voorgestelde vorm en met de landschappelijke inpassing die daarin is aangegeven aanvaardbaar is. Daarbij wordt er op gewezen dat het hier gaat om een locatie die aansluit op de bestaande lintbebouwing.

Schaalvergroting in de landbouw en de veehouderij wordt als een gegeven beschouwd en medewerking aan die ontwikkelingen kan onder andere aan de orde zijn wanneer er sprake is van uitbreiding van bestaande bouwpercelen en bij nieuwe bouwpercelen wanneer er sprake is van aansluiting op bestaande bebouwingsstructuren of bij herschikking van bestaande bouwpercelen. In de voorliggende aanvraag is sprake van een nieuw bouwperceel dat aansluit op een bestaande bebouwingsstructuur. De stelling van reclamant dat grootschalige veehouderijen niet op het platteland thuis horen wordt niet onderschreven. Zowel de gemeenteraad van Vlagtwedde als Provinciale Staten hebben daarover ook anders besloten dan reclamant wenst.

4. Werkgelegenheid

Samenvatting zienswijze:

De komst grote veehouderijen gaat ten koste van de werkgelegenheid doordat gezinsbedrijven worden weggeconcentreerd en vormt daarmee een bedreiging voor de leefbaarheid van het platteland.

Reactie:

Nieuwe ontwikkelingen in de agrarische sector hebben per definitie gevolgen voor de bestaande situatie en ongetwijfeld ook op de kleinere gezinsbedrijven. Het al dan niet accepteren van het bedrijf zoals hier aan de orde maakt dat niet anders. Wij achten de zienswijze ten aanzien van de verschuivingen in de werkgelegenheid en de invloed op de algemene concurrentiepositie van familiebedrijven niet planologisch relevant voor deze aanvraag.

5. Weidegang

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat onvoldoende tegemoet wordt gekomen aan de maatschappelijk vraag naar weidegang en weidemelk. Ook wordt niet duidelijk wat in het plan onder weidegang wordt verstaan.

Reactie:

In het kader van deze procedure kan weidegang niet worden afgedwongen. Daarvoor ontbreekt een juridische basis.

In de mer- beoordelingsnotie is aangegeven dat de 80 melkkoeien in stal 5 volledige weidegang (minimaal 720 uur per jaar) krijgen en dat de overige 480 melkkoeien de mogelijkheid hebben desgewenst zelf naar buiten te gaan.

Deze vorm van beweiden wordt juridisch gezien niet beschouwd als beweiden. Men spreekt van weidegang als de koeien van het voorjaar tot in het najaar ten minste 120 dagen per jaar, minimaal 6 uur per dag in de wei lopen. Voor het beweiden is 27 hectare landbouwgrond rond de inrichting aanwezig. Nogmaals zij opgemerkt dat er geen juridische basis is op grond waarvan (volledige) weidegang kan worden geëist.

6. Risico zoönosen - terugdringen antibioticagebruik

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt doordat veel dieren op een bedrijfslocatie worden gehouden met nauwelijks weidegang de ziektedruk hoog is en dat daardoor de kans op verspreiding van dierziekten als Q-koorts hoog is. Hieraan dient aandacht te worden besteed in de ruimtelijke onderbouwing.

Hoe past de bedrijfsopzet van [REDACTED] in het rijksbeleid om het antibioticagebruik terug te dringen?

Reactie:

Er zijn in de periode tussen het indienen van de aanvraag en het opstellen van het ontwerpbesluit meerdere onderzoeken uitgevoerd en publicaties verschenen ten aanzien van de mogelijke gevolgen van veehouderijbedrijven op de gezondheid van omwonenden. Daarin komen zowel positieve als negatieve effecten op de gezondheid naar voren. De negatieve effecten komen met name naar voren waar het gaat om pluimveebedrijven en geitenhouderijen. De onderzoeken spitsen zich verder toe op concrete situaties en in het bijzonder op gebieden met een grote dichtheid aan intensieve veehouderijbedrijven. De onderzoeksresultaten zijn niet als algemeen geldend aan te merken. Om die reden is bij deze vergunning volstaan met de beoordeling van de aanvraag aan de geldende wet- en regelgeving die ook bedoeld is voor de bescherming van de belangen van omwonenden.

Overigens wordt door reclamant ook niet aangetoond en/of onderbouwd dat op deze plek met het in de aanvraag genoemde aantal dieren een verhoogde ziektedruk zou kunnen voorkomen.

Voor het gebruik van en het verminderen van het gebruik van antibiotica gelden landelijke regels en wordt landelijk beleid ontwikkeld. Aan rijksbeleid ten aanzien van het antibioticagebruik hoeft het plan niet te worden getoetst. Er zijn geen bijzondere omstandigheden aan de orde op grond waarvan hier van het landelijk beleid zou moeten worden afgeweken.

7. Landschappelijke inpasbaarheid

Samenvatting zienswijze:

Het erfinrichtingsplan dateert van 2010. Er zou moeten worden gekeken of het plan van [REDACTED] inpasbaar is volgens de inzichten van 2017 en niet volgens de inzichten van 2010. Gesteld wordt dat het plan in strijd is met het provinciale beleid en de provinciale regelgeving.

Het plan moet voor de ruimtelijke en landschappelijke inpasbaarheid worden getoetst aan de huidige inzichten en niet aan die die van 2010. Gemotiveerd moeten worden waarom een bouwperceel van 5 ha. anno 2017 wel ruimtelijk en dus ook landschappelijk inpasbaar zou zijn.

De korrelgrootte van het plan wijkt te veel af van de korrelgrootte van de omgeving. De te grote schaalsprong en de industriële uitstraling zorgen er voor dat het plan niet past in de omgeving. De historisch gevormde structuur van de omgeving wordt geweld aangedaan.

Reactie:

Het plan kent een lange periode van voorbereiding. Onderdeel daarvan is dat in overleg met de daarvoor in aanmerking komende instanties gekeken is naar een goede landschappelijke inpassing. Daarbij is uiteraard de ligging van het bebouwingslint langs het kanaal en de grens met de Bondsrepubliek Duitsland een gegeven. Er is geen reden om aan te geven op grond waarvan aan een ruimtelijke en landschappelijke inpassing op het moment van de aanvraag andere eisen gesteld zouden moeten worden dan op het moment van de verlening van de vergunning. Ook het beleid ten aanzien van de landschappelijke inpassing van agrarische bedrijven tussen het moment van de aanvraag en het moment van de beslissing op de aanvraag niet gewijzigd.

Het feit dat er op provinciaal niveau politiek bestuurlijke aspecten hebben meegespeeld om al dan niet mee te werken aan grootschalige veehouderijbedrijven maakt dat niet anders. Daarbij wordt opgemerkt dat de kwaliteit van de voorgestelde landschappelijke inpassing ook bij de provincie niet ter discussie heeft gestaan.

8. VVGB raad

Samenvatting zienswijze:

In het raadsvoorstel ten aanzien van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen is opgenomen de verplichting van realisering en onderhoud van de erfbeplanting als voorwaarde aan de vergunning te verbinden. Dit is niet gebeurd. Een daartoe strekkend voorschrift moet alsnog aan de vergunning worden verbonden om dit te borgen.

De ontwerpvergunning wijkt af van de voorlopige vvgb die door de gemeenteraad is afgegeven. Bijvoorbeeld t.a.v. verplicht onderhoud erfbeplanting. Een daartoe strekkend voorschrift moet aan de vergunning worden verbonden.

Reactie:

Realisering en onderhoud van de erfbeplanting is geregeld in hoofdstuk 10 "Voorschriften gebruik gronden in strijd met bestemmingsplan" van de omgevingsvergunning. Deze voorwaarden waren al opgenomen in het ontwerp van deze vergunning.

9. Landschap en biodiversiteit

Samenvatting zienswijze:

Door de omvang van het bedrijf van [REDACTED] is het aannemelijk dat veel akkerland in de omgeving wordt omgezet in weiland. Op deze weilanden wordt veel gemaaid, ook vroeg in het jaar tijdens de broedtijd. Deze bedrijfsvoering heeft dramatische gevolgen voor de biodiversiteit. Gesteld wordt dat de gevolgen van het bedrijf en de bedrijfsvoering voor de biodiversiteit onvoldoende zijn onderzocht. Dit is nodig voor de ruimtelijke onderbouwing.

Reactie:

De gronden rond de inrichting hebben een agrarische bestemming. Op grond van deze bestemming mogen de gronden worden gebruikt voor het telen van agrarische producten en het houden van vee. De gevolgen van het in gebruik nemen van het agrarisch bouwperceel zijn in de gepleegde onderzoeken in beeld gebracht. Het is aan de agrarische ondernemers om (jaarlijks) te bepalen waarvoor hun agrarische gronden

worden gebruikt. Daarmee wisselen soms per jaar de omstandigheden voor de flora en fauna.

De vestiging van dit veehouderij maakt dat niet anders. Reclamanten stellen dat het aannemelijk is dat veel akkerland in de omgeving zal worden omgezet naar weiland maar het is aan de ondernemer om te bepalen waar het voer voor zijn dieren wordt verbouwd of aangekocht.

Tegen die achtergrond is er, bij de beoordeling van de plannen, dan ook geen reden om rekening te houden mogelijke wijzigingen in de omstandigheden voor de flora en fauna in de omgeving.

10. Vogels en vleermuizen

Samenvatting zienswijze:

De Quick Scan Flora en Fauna is ondeugdelijk uitgevoerd. Het onderzoek is zes jaar geleden uitgevoerd en daardoor gedateerd en achterhaald. Geconcludeerd wordt dat er wel ontheffing nodig is, in tegenstelling tot wat er in het ontwerpbesluit staat.

Verzocht wordt om een nieuw onderzoek uit te laten voeren door een erkend ecooloog en de conclusies en resultaten te verwerken in het besluit. Hierbij dient extra aandacht uit te gaan naar vleermuizen.

Reactie:

De uitgevoerde Quick Scan Flora en Fauna is geactualiseerd. Het geactualiseerde rapport "Natuurtoets (QuickScan) voor de locatie Munnekemoer Oost 44 Ter Apel" rapport 2017/182, opgesteld door Fopma NatuurAdvies te Wapse, is als bijlage bijgevoegd. Op 13 juli 2017 heeft ten behoeve van de actualisatie een veldbezoek plaatsgevonden. De conclusie van het onderzoek is dat als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden effecten op broedvogels voorkomen worden en er voor vogels geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook voor de overige natuurwaarden is geen ontheffing noodzakelijk. Het rapport is ook gestuurd naar de provincie Groningen. Zij kunnen, zo blijkt uit hun reactie op de zienswijze in de door hen verleende verklaring van geen bedenkingen op grond van de Wet Natuurbescherming, instemmen met het geactualiseerde rapport.

11. Kapvergunning bomen Eikenlaan

Samenvatting zienswijze:

Verzocht wordt om een gedegen onderzoek te laten uitvoeren door een erkend ecooloog in de kraamtijd (mei-juni en in de baltstijd (juli-oktober) naar de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in de te kappen bomen.

Reactie:

In het hiervoor genoemde geactualiseerde rapport is ook speciaal aandacht besteed aan de twee te kappen bomen in de Eikenlaan. De bomen zijn tijdens het veldbezoek gecontroleerd op aanwezigheid van geschikte holtes die als verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen. Uit het onderzoek is gebleken dat in de te kappen bomen geen geschikte holtes aanwezig zijn.

12. Ammoniakemissie

Samenvatting zienswijze:

Natura 2000

Uit de stukken wordt niet duidelijk wat de feitelijke ammoniakemissie van het bedrijf zal zijn. Er worden emissies gemeld op basis van een oude RAV code en de nieuwe RAV code.

De emissie van het huidige bedrijf is gebaseerd op een Hinderwetvergunning uit 1976. Er worden echter sinds medio jaren 90 geen dieren meer gehouden. Is de vergunning nooit ingetrokken?

Reactie:

Allereerst wordt verwezen naar de toetsing die door de provincie is gepleegd in het kader van de afgifte van een verklaring van geen bedenkingen op de grond van de Nbw.

Ter verduidelijking/aanvulling daarop wordt het volgende opgemerkt.

In de tabellen 1 en 2 van de omgevingsvergunning staat de vergunde en de aangevraagde ammoniakemissie vermeld. In de overwegingen (onder 3.2) is aangegeven dat de Regeling ammoniak en veehouderij tussentijds is gewijzigd waardoor de in de aanvraag vermelde ammoniakemissie afwijkt van de in de tabellen vermelde emissies. Over omvang van de totale ammoniakemissie bij de aangevraagde bedrijfsomvang kan ons inziens geen misverstand bestaan.

Juridisch gezien is sprake van een bestaande inrichting met vergunde rechten. De verleende vergunningen waren niet vervallen noch door ons ingetrokken op het moment dat de inrichting per 6 december 2006 onder de werkingssfeer kwam van het Besluit landbouw milieubeheer.

Per 1 maart 1993 is de Hinderwet geïntegreerd in de Wet milieubeheer. Per die datum vervallen vergunningen of gedeelten daarvan niet meer van rechtswege in de situatie dat gedurende drie achtereenvolgende jaren geen dieren worden gehouden. De vergunningen zouden nog van rechtswege geheel/gedeeltelijk vervallen zijn ingeval sinds 1 maart 1990 geen dieren meer gehouden werden. Door appellant wordt zelf aangegeven dat tot medio jaren 90 nog vee in de stallen liep.

Op 6 december 2006 is de inrichting onder de werkingssfeer gekomen van het Besluit landbouw milieubeheer en op 1 januari 2013 onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het besluit melkrundveehouderijen milieubeheer van 1 augustus 1991 is niet van toepassing geweest op de inrichting. Er werd niet voldaan aan de minimaal vereiste afstand van 50 meter tot een geurgevoelig object van derden.

Samenvatting zienswijze:

Er is niet gekeken naar de cumulatieve effecten. Duitse gebieden vallen niet onder de PAS maar onder de Habitatrichtlijn waardoor nadrukkelijk beoordeeld dient te worden of het plan of project afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante effecten kan hebben voor die Natura- 2000 gebieden. De gevolgen op Duitse Natura 2000 gebieden zijn niet goed meegewogen in de door de provincie verleende VVGB. Een Passende Beoordeling ontbreekt. De provincie Groningen beschikte dan ook niet over voldoende informatie om te kunnen concluderen dat schadelijke effecten op Duitse Natura 2000-gebieden uitgesloten zijn.

Gesteld wordt dat de PAS in strijd is met de Habitatrichtlijn. Om die reden is men van oordeel dat het toestaan van extra ammoniakemissie aan het nieuwe bedrijf van [REDACTED] in strijd is met de Habitatrichtlijn. Wegens deze strijdigheid dient de door de provincie verleende vvgb dient te worden ingetrokken en dat de gemeentelijke vergunning voor de veehouderij niet kan worden verleend.

Reactie:

Deze zienswijze is behandeld in de door de provincie Groningen verleende verklaring van geen bedenkingen op grond van de Wet natuurbescherming. Korthedshalve verwijzen wij daarnaar.

Samenvatting zienswijze:

De ammoniakdepositie op het EHS gebied nabij de Polderputten frustreert het behoud van het gebied.

Reactie:

Bescherming van de natuurgebieden in het Natuur Netwerk Nederland vindt plaats via de Wet ammoniak en veehouderij. Deze wet vormt daarvoor het exclusieve toetsingskader. De aanvraag van [REDACTED] verdraagt zich met het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij.

In de door de provincie verleende verklaring van geen bedenkingen op grond van de Wet natuurbescherming wordt de zienswijze ook behandeld. Voor hun reactie verwijzen wij korthedshalve naar de verleende verklaring van geen bedenkingen.

13. Geurhinder

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat de notitie over de cumulatieve geurhinder welke behoort bij de mer-beoordelingsnotie van 24 juni 2014 achterhaald is. Er wordt voorbij gegaan aan de geurhinder die omwonenden zullen beleven door cumulatie van geurhinder, zowel de cumulatie van geur uit de verschillende bedrijfsonderdelen als de cumulatie van geur uit dit bedrijf met geur uit andere bedrijven in de omtrek. Verzocht wordt om actualisering van de cumulatieve geurhinderbeoordeling.

Reactie:

Voor melkrundvee gelden vaste afstanden. Dit betekent dat de cumulatieve geurhinder met andere veehouderijbedrijven en met andere bedrijfsonderdelen binnen de inrichting niet kan worden berekend. De Wet geurhinder en veehouderij, het exclusieve toetsingskader voor de beoordeling van geurhinder veroorzaakt door veehouderijen, biedt daarvoor geen basis.

In de genoemde notitie is voor de beoordeling van het woon- en leefklimaat getracht de huidige geurbelasting, op de direct rond het initiatief gelegen geurgevoelige objecten, veroorzaakt door intensieve veehoudereijen en melkrundveehouderijen, in beeld te brengen.

Uit nieuw verkregen informatie van de Landkreis Emsland is gebleken dat aan de Duitse zijde meer intensieve veehouderijen bedrijven lagen dan waar in de notitie van was uitgegaan. De notitie is geactualiseerd. In de notitie is ook rekening gehouden met de nieuwe vergunnings situatie voor het intensieve veehouderijbedrijf op de percelen Moersloot 147 en 149 te Ter Apel.

Evenals in de oorspronkelijke notitie, hebben wij op basis van de geactualiseerde notitie, geconcludeerd dat het woon- en leefklimaat, bij de directe rond de inrichting gelegen geurgevoelige objecten, voor wat betreft het aspect geur, niet zal leiden tot een afbreuk van de kwaliteit van het woon- en leefklimaat.

14. Luchtkwaliteit/fijnstof

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het voldoen aan de wettelijke eisen voor fijnstof niet betekent dat het plan ook ruimtelijk aanvaardbaar is gezien de zich opstapelende wetenschappelijke bewijzen dat fijnstof uit de veehouderij een risico is voor de volksgezondheid.

Reactie:

De aanvraag is getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen voor fijn stof in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (zie paragraaf 3.8.3 van de omgevingsvergunning).

Uit de toetsing volgt dat de luchtkwaliteitsnorm voor fijnstof ver wordt onderschreden. Een goed woon- en leefklimaat is daarmee voor wat betreft het aspect fijnstof gewaarborgd. Het plan is daarmee ook ruimtelijk aanvaardbaar. Voor wat betreft het aspect volksgezondheid verwijzen wij naar onze reactie onder nummer 16. De VNG handreiking "Bedrijven en milieuzonering", is een hulpmiddel voor milieuzonering in de ruimtelijke inrichting. Milieuzonering zorgt ervoor dat nieuwe bedrijven een juiste plek in de nabijheid van woningen krijgen. In de handreiking is voor wat betreft het aspect stof bij rundveebedrijven een aanbevolen richtafstand opgenomen van 30 meter. Aan deze richtafstand wordt ruimschoots voldaan.

15. Geluid

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt evenals voor luchtkwaliteit dat het niet alleen gaat om de vergunbaarheid maar om de ruimtelijke inpasbaarheid.

Verder vraagt men zich af waarom de woning Munnekemoer Oost 42 niet in het onderzoek is betrokken.

Reactie:

De geluidbelasting van de binnen de inrichting plaatsvindende geluidrelevante activiteiten is in beeld gebracht in een akoestisch rapport. De resultaten zijn getoetst aan de normen in hoofdstuk 4 van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening daarbij wordt rekening gehouden met de aard van de omgeving waarin de geluidgevoelige objecten rond de inrichting liggen. Zie paragraaf 3.8.4 "Geluid" van de omgevingsvergunning. De conclusie van de toetsing is dat de optredende geluidniveaus acceptabel zijn. Aan de omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden waarmee het acceptabel geluidhinderniveau wordt gewaarborgd. Het plan is daarmee ook ruimtelijk inpasbaar.

De VNG handreiking "Bedrijven en milieuzonering", is een hulpmiddel voor milieuzonering in de ruimtelijke inrichting. Milieuzonering zorgt ervoor dat nieuwe bedrijven een juiste plek in de nabijheid van woningen krijgen. In de handreiking is voor wat betreft het aspect geluid bij rundveebedrijven een aanbevolen richtafstand opgenomen van 30 meter. Aan deze richtafstand wordt ruimschoots voldaan.

De woning Munnekemoer Oost 42 is wel in het geluidonderzoek betrokken. Alleen de geluidbelastingen op de maatgevende woningen zijn echter in de tabellen in hoofdstuk 5 van het geluidrapport en in paragraaf 3.8.4 van hoofdstuk 3 van de omgevingsvergunning, weergegeven. In bijlagen 3 en 4 van het geluidrapport staan de berekende geluidbelastingen op de woning Munnekemoer Oost 42 weergegeven.

16. Volksgezondheid

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het door de GGD uitgevoerde onderzoek uit 2012 niet actueel is. Verzocht wordt om actualisatie van het onderzoek waarbij tevens de GGD er op moet worden gewezen op de omstandigheid dat gedurende halverwege de jaren 90 geen veehouderij meer functioneert op Munnekemoer Oost 44 waardoor feitelijk sprake is van nieuwvestiging.

Reactie:

Er zijn in de periode tussen het indienen van de aanvraag en het opstellen van het ontwerpbesluit meerdere onderzoeken uitgevoerd en publicaties verschenen ten aanzien van de mogelijke gevolgen van veehouderijbedrijven op de gezondheid van omwonenden. Daarin komen zowel positieve als negatieve effecten op de gezondheid naar voren. De negatieve effecten komen met name naar voren waar het gaat om

pluimveebedrijven en geitenhouderijen. De onderzoeken spitsen zich verder toe op concrete situaties en in het bijzonder op gebieden met een grote dichtheid aan intensieve veehouderijbedrijven. De onderzoeksresultaten zijn niet als algemeen geldend aan te merken. Om die reden is bij deze vergunning volstaan met de beoordeling van de aanvraag aan de geldende wet- en regelgeving die ook bedoeld is voor de bescherming van de belangen van omwonenden.

In dit verband dient ook gewezen te worden op een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 juni 2017 waarin de volgende rechtsoverweging is opgenomen:

“In het rapport waar naar verwezen wordt is geconcludeerd dat geen eenduidig antwoord kan worden gegeven op de vraag of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van omwonenden. Dit betekent dat uit het rapport niet kan worden afgeleid dat het wonen in de buurt van veehouderijen tot gezondheidsschade leidt. Op basis van dit rapport kan daarmee geen objectief te verwachten overlast van de nieuwe bestemming worden aangenomen”

Op basis van de huidige stand van zaken van onderzoek en beleidsvorming kan niet gesteld worden dat de realisering van het melkrundveebedrijf een zodanige impact op de gezondheid van de omwonenden zal hebben dat om die reden de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten worden geweigerd.

Overigens is ook het advies van de GGD geactualiseerd. Daaruit komen eveneens geen motieven naar voren die tot het weigeren van de omgevingsvergunning zouden moeten leiden.

17. Leefbaarheid

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het plan in zijn algemeenheid ten koste gaat van de leefbaarheid van het platteland: uitzicht, geur, geluid verkeerdruchte en gezondheidsrisico's; krimp werkgelegenheid; afname toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid platteland. In dit specifieke geval zal de leefbaarheid van met name 5 omwonende gezinnen direct in hoge mate worden aangetast.

De vraag wordt gesteld of de belangen van zwaarder wegen dan die van omwonenden.

Reactie:

In de ruimtelijke onderbouwing zijn de te verwachten gevolgen voor de omgeving, zoals die onder andere uit te uitvoerde onderzoeken blijkt, beschreven. De resultaten van belangenafweging tussen die van de ondernemer en de omgeving zijn verwerkt in de ontwerpvergunning.

Mede gelet op het primaat voor de basisfuncties zoals die ten grondslag liggen aan het bestemmingsplan Buitengebied 2009 wordt tot de conclusie gekomen dat de aantasting van de belangen van omwonenden niet zodanig zijn dat van medewerking aan het initiatief van de ondernemer zou moeten worden afgezien.

18. Economisch perspectief melkrundveehouderij

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat het plan niet past binnen het huidige beleid van het rijk, de zuivelsector en vele maatschappelijke organisaties waarin wordt gestreefd naar een duurzame melkrundveehouderijsector. Het is daarvoor te groot, ligt te dicht bij woningen en heeft veel te weinig toegevoegde waarde.

Ten tijde dat de plannen zijn gemaakt heerste het beeld dat door schaalvergroting de bomen tot in de hemel zouden groeien. Juist daardoor is het algemeen aanvaard economisch perspectief zo sterk gekanteld.

Reactie:

In de algemene reactie op deze zienswijze is aangegeven hoe de realisering van dit bedrijf wordt beoordeeld tegen de achtergrond van de ontwikkelingen in de veehouderij.

Reclamant stelt dat de plannen van het bedrijf niet past binnen het huidige beleid ten aanzien van de zuivelsector.

Er is geen grond voor de veronderstelling dat de huidige ontwikkelingen in de zuivelsector, die gericht zijn op een toekomstbestendige duurzame melkveehouderijsector, niet samen gaat met een schaalvergroting van individuele bedrijven.

19. Aanleiding en noodzaak van het plan

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt dat voor de afweging of sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing het nodig is om inzicht te hebben in het huidige belang van de aanvrager.

De motivatie van de economische noodzaak van de uitbreiding van de inrichting in de ruimtelijke onderbouwing wordt niet gedeeld gezien het veranderde economische perspectief van de melkrundveesector die vooral gericht is op duurzaamheid en de verandering van de gezinssituatie.

Reactie:

Reclamant kan niet worden gevolgd in de veronderstelling dat bij de ruimtelijke afweging beoordeeld zou moeten worden of het voor de aanvrager noodzakelijk is om een bedrijf in deze opzet en omvang te ontwikkelen en te exploiteren. Het is aan de ondernemers om initiatieven te ontplooiën die zij, gelet op hun ambitie en deskundigheid wenselijk achten en het is aan de overheid om te beoordelen of die initiatieven binnen de regels van een goede ruimtelijke ordening kunnen worden uitgevoerd.

Het door deze ondernemer gekozen concept kan binnen de landelijk geldende wet- en regelgeving worden uitgevoerd en bij de beoordeling van de ruimtelijke onderbouwing en onderzoeksresultaten is gebleken dat de uitvoering op deze locatie ook in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

20. Economische uitvoerbaarheid en tegengaan speculatie

Samenvatting zienswijze:

Verzocht wordt om een grondig onderzoek naar de economische uitvoerbaarheid van het plan in verband met de fosfaatrechten.

Reactie:

Bij de beoordeling van de haalbaarheid van het project is ten tijde van de indiening van het verzoek er vanuit gegaan melkquotum diende te worden aangekocht. Inmiddels is het melkquotum afgeschaft en daarin hoeft dus niet meer te worden geïnvesteerd. Indien in 2018 het stelsel van fosfaatrechten daadwerkelijk in werking treedt zal daarin geïnvesteerd moeten worden. Gelet op de prijzen die golden gedurende de melkquotering, en waarmee rekening is gehouden, en afspraken die nu (onder voorbehoud van definitieve invoering van het stelsel van fosfaatrechten) worden gemaakt over fosfaatrechten per koe, is er geen grond om te veronderstellen

dat er op dat punt enige wijziging is ontstaan in de beoordeling van de economische uitvoerbaarheid.

Samenvatting zienswijze:

Om speculatie te voorkomen wordt voorgesteld, mocht de vergunning worden verleend, om in de vergunning op te nemen dat u gebruik zult maken van de bevoegdheid in de Wabo om de vergunning in te trekken indien daarvan binnen drie jaar geen gebruik gemaakt is, zowel voor het bouwen als voor het aantal te houden dieren .

Reactie:

De mogelijkheid om een vergunning in te trekken en de voorwaarden waaronder dit kan zijn vastgelegd in de Wabo. Hiervoor hoeven geen voorschriften in de vergunning te worden opgenomen

21. Borging sloop en ontmanteling bestaand bedrijf

Samenvatting zienswijze:

Gesteld wordt omdat niet voldoende is geborgd dat het oude melkrundveebedrijf wordt ontmanteld rekening dient te worden gehouden met het scenario van cumulatie (oude bedrijf met het nieuwe).

Nu dat in de onderliggende rapporten, de ruimtelijke onderbouwing en in het mer beoordelingsbesluit niet is gebeurd kunnen deze documenten de ontwerpvergunning niet dragen.

Reactie:

De aanvraag en de te verlenen vergunning hebben betrekking op de hele inrichting. Daarin is aangegeven waarvoor de verschillende gebouwen gebruikt mogen worden en hoeveel dieren er gehouden mogen worden. Het gebruiken van de oude rundveestallen voor het houden van vee betekent per definitie het handelen in strijd met de vergunning. Mocht er in strijd met de vergunning worden gehandeld wordt handhavend opgetreden.

Om die reden is er dan ook geen reden om rekening te houden met een scenario van cumulatie.

22. Bezwaar mer-beoordelingsbesluit

Samenvatting zienswijze:

Men is van mening dat het mer-beoordelingsbesluit moet worden geactualiseerd omdat:

- de ontmanteling van het oude bedrijf niet is geborgd;
- regelgeving en omstandigheden gewijzigd zijn.

Reactie:

Het m.e.r.- beoordelingsbesluit dateert van 28 oktober 2014. Het besluit geeft inzicht in de gevolgen voor het milieu vanwege de inrichting. De gevolgen voor het milieu veranderen niet vanwege gewijzigde wet- en regelgeving. In dit geval gaat het om dezelfde activiteiten als waarop het besluit betrekking heeft. Er hebben zich geen aanmerkelijke wijzigingen in de omstandigheden voorgedaan, zodat er geen nieuw m.e.r.- beoordelingsbesluit hoeft te worden opgesteld. Zie hiervoor tevens de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 september 2010 (200907893/1/M2).

23. Citta Slow

Samenvatting zienswijze:

Hoe is het plan te rijmen met de Citta Slow gedachte. Verzocht wordt om dit in het besluit te verantwoorden.

Reactie:

Gemeenten die kiezen voor het Cittaslow kwaliteitskeurmerk gaan bij het nemen van beleidsbeslissingen uit van vereisten van voortreffelijkheid. Met betrekking tot het milieubeleid wordt daarbij uitgegaan van met name het controleren dat de kwaliteit van de lucht, het water en de bodem binnen wettelijke normen blijft, programma's voor beheersing en vermindering van geluidsvervuiling, systemen en programma's voor de beheersing van lichtvervuiling.

Niet valt in te zien op grond waarvan de modernisering van veehouderijbedrijven c.q. de vestiging en uitbreiding daarvan op gespannen voet zou staan met de voortreffelijkheidseisen die verbonden zijn met het Cittaslowkeurmerk.

Samengevat:

De door Reclamanten ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om af te zien van medewerking aan het door de initiatiefnemer ingediende verzoek.

4. Zienswijze provincie Groningen

Samenvatting zienswijze:

1. Verwijzing

In de ruimtelijke onderbouwing moet een verwijzing worden opgenomen naar de afwijkende regeling van de POV (artikel 2.26.5).

2. Provinciaal Basisnet

Vanwege de ligging van het plan binnen de invloedssfeer van de provinciale weg N366 dient op grond van de POV een beperkte verantwoording van het groepsrisico te worden afgelegd in de ruimtelijke onderbouwing

Reactie:

In de aangepaste ruimtelijke onderbouwing is een beperkte verantwoording opgenomen van het groepsrisico en verwijzingen naar het juiste artikel van de Provinciale omgevingsverordening heeft plaatsgevonden.

5. Zienswijzen waterschap Hunze en Aa's

Samenvatting zienswijze:

Niet duidelijk is hoe met de adviezen van het waterschap rekening is gehouden.

Hoe is met de belangen en eigendommen van het waterschap rekening gehouden?
In welk mate zal worden voldaan aan de compenserende voorwaarden bij het aansluiten van nieuwe sloten op het lokale watersysteem? Een en ander dient te worden beschreven in de waterparagraaf.

Reactie:

De waterparagraaf waar naar wordt verwezen in de zienswijze maakt onderdeel uit van de milieuoverwegingen. Het is geen waterparagraaf als bedoeld door het waterschap.

Bij advies d.d. 2 december 2014 heeft het Waterschap Hunze en Aa's geadviseerd over het plan. Het advies is als bijlage bij de vergunning gevoegd.

In het advies staat vermeld dat bij de uitwerking van de erfontwikkelingsschets rekening is gehouden met de eerder met het Waterschap Hunze en Aa's gemaakte afspraken over het realiseren van voldoende waterberging. Verder staat in het advies dat met Countus de adviseur van initiatiefnemer is afgesproken dat over de technische uitwerking van de aansluiting van de waterberging op de waterschapsloot in overleg met het waterschap zal worden getreden nadat de omgevingsvergunning is verleend en dat de voor de aansluiting benodigde watervergunning bij het Waterschap zal worden aangevraagd.

6. Zienswijzen Stadt Haren (Ems)

Samenvatting zienswijze:

Uit verschillende bijlagen bij de vergunning blijkt dat er een achterontsluiting komt op de parallel aan de grens lopende weg van het stratennetwerk van de Stadt Haren (Ems). Dit wordt niet toegestaan.

Door Stadt Haren (Ems) is, nadat de termijn van terinzagelegging was verstreken, bericht binnen gekomen dat de door TÜV Nord afgegeven verklaring niet toereikend geacht moet worden en dat de bedenkingen tegen de toelating van dit bedrijf op de aangegeven locatie blijven bestaan.

Reactie:

Er komt voor het bedrijf geen ontsluiting op het Duitse wegensstelsel. Daar wordt, na de gebleken bezwaren van Duitse zijde, van afgezien.

Indien en voor zover de in de stukken opgenomen plattegronden verhardingen staan vermeld tot aan de Nederlands-Duitse grens geeft dat op geen enkele wijze toestemming tot het aanleggen van een uit-/inrit. Tot het verlenen van een dergelijke toestemming zijn slechts de Duitse instanties bevoegd.

De beoordeling van de geursituatie bij de in Duitsland gelegen geurgevoelige objecten dient plaats te vinden op basis van Nederlands recht. In de beoordeling van de geursituatie op Duitse geurgevoelige objecten zijn de woningen Ter Apelerstrasse 17 en 18 betrokken. Deze woningen liggen op respectievelijk 145 en 185 meter van dichtstbij gelegen te bouwen stallen. Op basis van de Nederlandse beoordelingswijze, waarbij voor melkrundveehouderijen, ongeacht het aantal dieren dat wordt gehouden, vaste afstanden in acht dienen te worden genomen van 50 en 100 meter tot respectievelijk geurgevoelige objecten buiten en binnen de bebouwde kom, is het redelijkerwijs niet aannemelijk te achten dat meer in Duitsland gelegen geurgevoelige objecten binnen de invloedssfeer van het te realiseren melkrundveebedrijf liggen. De beoordeling van de te verwachten geurhinder heeft voor het gehele gebied rond het bedrijf op gelijke wijze volgens Nederlands recht, plaatsgevonden en op grond daarvan is geconcludeerd dat de geuremissie niet zodanig is dat de vestiging van het bedrijf niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Daarbij wordt opgemerkt dat het overleggen van een verklaring (Gutachten) van TÜV niet noodzakelijk is voor de beoordeling van de aanvraag. Die is door de ondernemer overgelegd om aan te geven dat ook naar de situatie in Duitsland is gekeken. Van Duitse zijde is aangedrongen op een actualisering van de verklaring. Omdat de oorspronkelijke verklaring van 3 november 2011 niet van invloed is op de beoordeling van de vergunningaanvraag zal ook een actualisering daar geen verandering in aanbrengen.

Samengevat:

De door Stadt Haren ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om af te zien van medewerking aan het door de initiatiefnemer ingediende verzoek.

7. Zienswijzen [REDACTED] Munnekemoer Oost 52

Samenvatting zienswijze:

Er wordt gesteld dat uitvoering van het plan zal leiden tot: verlies aan uitzicht, lawaaioverlast, waardevermindering woning, lichtvervuiling en 1 dierenleed.

Reactie:

In de ruimtelijke onderbouwing zijn de effecten op de directe omgeving omschreven en beargumenteerd op grond waarvan de uitvoering van de plannen in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening worden geacht.

Aan de omgevingsvergunning zijn voldoende voorschriften verbonden op grond waarvan lawaaioverlast en lichthinder zoveel mogelijk en in ieder geval binnen wettelijke grenzen, wordt voorkomen.

De gezondheid en het welzijn van dieren wordt onder andere geregeld in de Wet dieren (in werking sinds 1 januari 2013) Deze wet heeft de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd) en een aantal andere wetten met regels voor het houden van dieren vervangen.

Dierenleed is geen aspect waarmee in het kader van deze vergunningprocedure rekening kan worden gehouden.

Het is niet op voorhand uitgesloten dat er een wijziging in de waarde komt van de panden in de directe omgeving. Indien daarvan sprake is kan door betrokkene een beroep gedaan worden op een planschadevergoeding. Die vergoeding komt uiteindelijk ten laste van aanvrager die daarvoor een planschadeovereenkomst met de gemeente heeft gesloten en er dus van op de hoogte is dat er kosten op hem verhaald kunnen worden.

Samengevat:

De door [REDACTED] ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om af te zien van medewerking aan het door de initiatiefnemer ingediende verzoek.

Sellingen, 22 november 2017